

Landelijk Meetnet Libellen - nieuwsbrief

3 juli 2015

Beste libellenteller,

Het is begin juli en op dit moment tropisch warm buiten. De zomer is in volop losgebarsten. Wie de laatste week de hitte heeft getrotseerd om zijn of haar libellenroute te tellen zal gemerkt hebben dat veel zomersoorten al weer vliegen. Het telseizoen is bijna halverwege. Tijd voor een tussenstand!

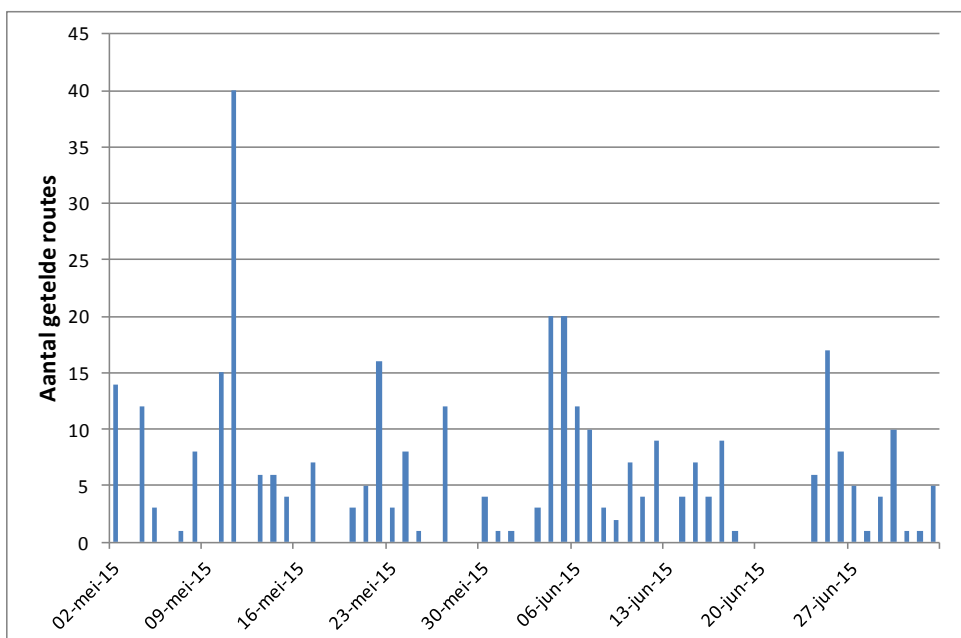
Grote roodoogjuffer

Tropisch warm? Liever niet tellen op heetst van de dag!

Afgelopen dagen was het op veel plaatsen warmer dan 30°C en mogelijk duurt dat nog een paar dagen. Dat is een beetje teveel van het goede: niet alleen voor onszelf, maar ook voor veel libellen! Op zulke warme dagen zijn de meeste libellen tijdens de warmste uren minder actief en daarom minder goed telbaar. Het beste is dus om je telling op zo'n dag 's ochtends uit te voeren (vanaf 10:30 uur), of aan het eind van de middag tot (16:30 uur).

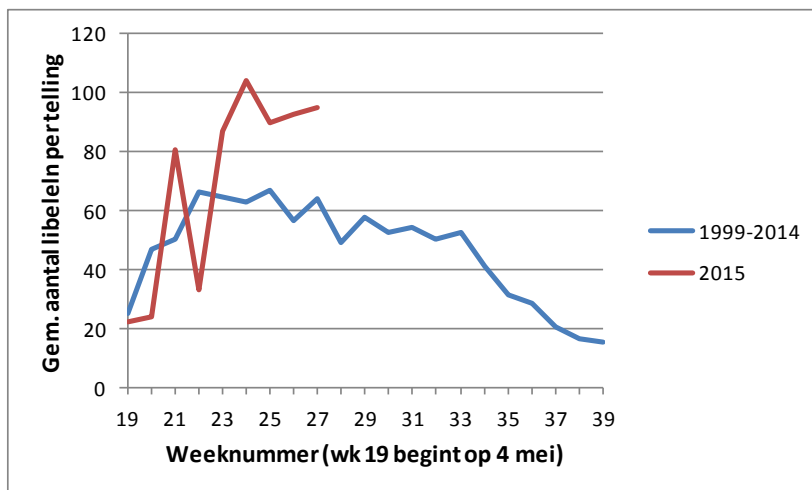
Aantal getelde routes

Onderstaande grafiek laat zien hoeveel routes er tot nu toe per week zijn geteld. Het voorjaar van 2015 was qua weer niet spectaculair, dat is te zien aan het beperkte aantal tellingen in mei. In juni waren er gemiddeld meer geschikte telmomenten. Grappig is de grote uitschieter op 11 mei: dat was de eerste 'officiële' zomerse dag van 2015 (>25°C gemeten in De Bilt). Overigens blijkt ongeveer de helft van de tellers nog geen telresultaten te hebben ingevoerd. Die gegevens zien we graag nog tegemoet!

Gemiddeld aantal libellen per telling

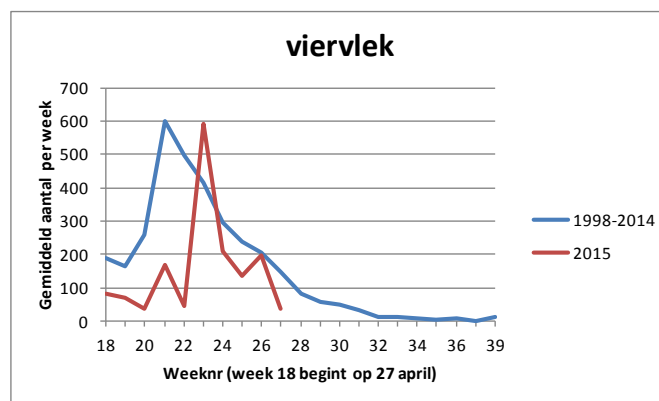
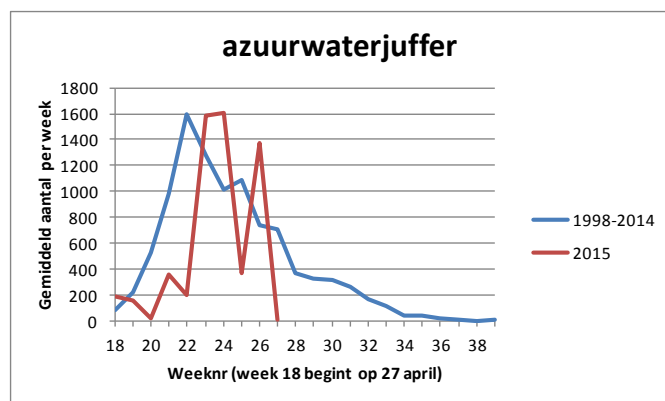
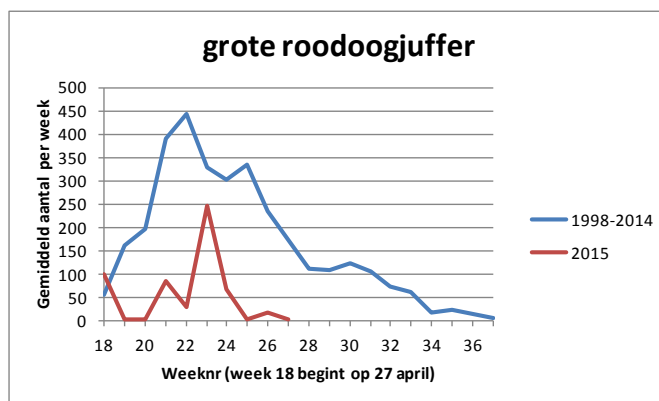
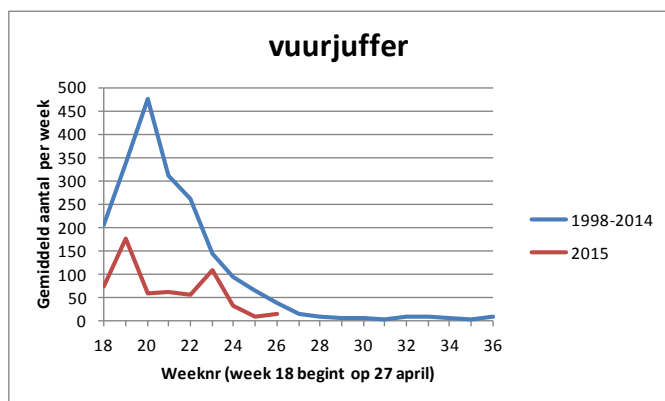
Het gemiddeld aantal getelde libellen per algemene route ligt de laatste weken beduidend hoger dan gemiddeld over de voorgaande jaren van het meetnet. Het lijkt er echter op dat dit veroorzaakt wordt door een klein aantal routes waar hele hoge aantallen azuurwaterjuffers of variabele waterjuffers zijn geteld. Mogelijk zal het gemiddelde wat lager uitvallen wanneer we de telresultaten van meer routes ontvangen hebben.

Aantalsontwikkelingen

Als we kijken naar de aantalsontwikkeling van enkele afzonderlijke voorjaarssoorten dan zien we dat het voorjaar van 2015 minder gunstig is uitgevallen dan het langjarig gemiddelde. Bij de vuurjuffer en de grote roodoojuffer is dit het duidelijkst zichtbaar, de getelde aantallen waren dit voorjaar laag.

Azuurwaterjuffer en viervlek zijn voorbeelden van soorten die in normale aantallen gevlogen hebben, maar later dan gemiddeld op gang kwamen.

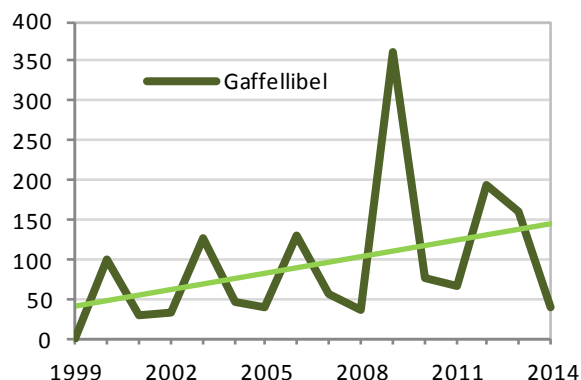
Gaat de gaffellibel weer pieken?

Weinig indexgrafieken zijn zo interessant als die van de gaffellibel. Sinds het begin van het meetnet in 1999 laat deze soort langs de Roer en de Swalm in Limburg een duidelijke driejarige cyclus zien: een 'piekjaar' wordt gevolgd door twee 'daljaren' en dan weer door een piekjaar. Dit komt waarschijnlijk doordat de gaffellibel pas relatief kort in Nederland voorkomt en de larven meestal twee keer overwinteren. Waarschijnlijk is Limburg eenmalig gekoloniseerd, waarna de populatie weliswaar is gegroeid maar nog steeds 'vast zit' in de driejarige cyclus.

2015 belooft weer een piekjaar te worden. Goede kans dus om deze zeldzaamheid te zien te krijgen, mits je naar de juiste plekken gaat. De meeste kans heb je langs de Roer, tussen Sint-Odiliënberg en Vlodrop. De eerste exemplaren van 2015 zijn hier al gemeld. Maar spannender is misschien om langs de Dommel te zoeken, ten zuiden van het Eindhoven. In 2012 (het vorige piekjaar) werden hier plotseling een paar dieren ontdekt. Zullen ze in 2015 opnieuw opduiken en is er dus sprake van een echte uitbreiding?

Gaffellibel. Foto: Marlie Huskens.

Facebookgroep libellenmonitoring

Op Facebook hebben we een groep opgericht waarin libellentellers hun ervaringen kunnen uitwisselen. Dit in navolging van de Facebookgroep Vlindermonitoring, die een groot succes is gebleken. Lijkt het u leuk om met de libellengroep mee te doen, dan kunt u zich aanmelden bij:

<https://www.facebook.com/groups/1436954926601248/>.

Het is een besloten groep, dus u moet misschien even wachten op toegang. U kunt zich aanmelden via de knop op die pagina.

Wilt u uw ervaring delen met andere tellers?

Heeft u leuke ervaringen op uw route en wilt u die delen met andere tellers? Wij ontvangen graag uw verhaal. Stuur het naar meetnet@vlinderstichting.nl.

Contact

Mocht u contact met ons willen, dan kunt u ons altijd bellen of e-mailen.

Team Landelijk Meetnet Libellen

Tim Termaat

Kim Huskens

José Kok

Gerdien Bos

Tel.: 0317-467346

E-mail: meetnet@vlinderstichting.nl

Deze nieuwsbrief wordt via email verstuurd aan alle tellers van het Landelijk Meetnet Libellen. Mocht u geen prijs stellen op de nieuwsbrief, dan kunt u de verzending stoppen door op meetnet.vlinderstichting.nl bij Instellingen de optie Nieuwsbrief abonnement op nee te zetten.